

PATVIRTINTA

Kauno „Varpelio“ pradinės mokyklos direktoriaus
2025 m. kovo 21 d.

įsakymu Nr. V-56

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO IR VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2023 m. rugpjūčio 31 d. Nr. V-1125) įsakymu mokykloje kuriamas, mokinių pasiekimų ir pažangos tvarkos aprašas, apibrėžiantis mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus ir būdus, vertinimo lygmenis ir principus, mokinių įgytų kompetencijų vertinimą ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarką. Šiame Apraše mokinių mokymosi pasiekimai apima ir mokymosi pažangą, tai yra mokinio nuolatinį augimą ir judėjimą išsikeltų mokymosi tikslų link, bei ugdymo rezultatus, kurie atspindi mokinių įgytas kompetencijas.

2. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis. Vertinimas suprantamas kaip mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą ir įvairiais būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi.

3. Mokymosi pasiekimų vertinimo procesas grindžiamas vertybiniais orientyrais, leidžiančiais atskleisti mokinių visapusiškus gebėjimus ir sudaro galimybes juos plėtoti.

II SKYRIUS MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI

4. Išskiriami trys pagrindiniai mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

4.1. **padėti mokytis.** Vertinimas ugdymo procese skirtas informacijai apie mokinių pasiekimus kaupti. Sukaupta informacija padeda suprasti, kaip formuojasi prasminiai ryšiai tarp mokinio turimos ir naujai įgytos patirties, apmąstyti mokymosi eigą, sėkmių ir nesėkmių priežastis. Šios informacijos pagrindu mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys padeda mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes. Šis tikslas įgyvendinamas kasdienio ugdymo praktikoje, taikant įvairias vertinimo bei įsivertinimo strategijas ir metodus;

4.2. **pripažinti ir sertifikuoti rezultatus.** Šiuo tikslu siekiama nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (trumpesnės trukmės mokymosi etapui, pusmečiui, baigus programos dalį arba visą programą). Šiam tikslui pasiekti kaupiama informacija apie mokinio pasiekimus konkrečiu laikotarpiu. Ši informacija naudojama pripažįstant ugdymo rezultatus;

4.3. **valdyti ugdymo proceso kokybę.** Šis tikslas orientuotas į mokyklos veiklos tobulinimą ir yra būtinas mokyklos, savivaldybės, regiono, šalies ar tarptautinio lygmens sprendimams priimti. Ugdymo proceso kokybę lemia įvairūs veiksniai, kuriems nustatyti būtina apdoroti didesnės imties duomenis taikant statistinę analizę, darant mokslines išvagas apie nustatytų tendencijų priežastis, ryšius su kitais veiksniais ir galimus sprendimo būdus.

5. Aprašo 4 punkte įvardintiems mokymosi pasiekimų vertinimo tikslams įgyvendinti naudojami šie vertinimo būdai:

5.1. **formuojamasis vertinimas** užtikrina svarbiausią mokinių pasiekimų vertinimo tikslą – **padėti mokytis – įgyvendinimą.** Formuojamasis vertinimas apibrėžiamas kaip cikliškas

mokymo(si) metu gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ar koreguoti. Pažymiai, vertinant formuojamuoju būdu, nerašomi. Formuojamasis vertinimas apima:

5.1.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą;

5.1.2. sąlygų mokiniams mokytis ir pademonstruoti ko jie išmoko, sudarymą, leidžiantį kiekvienam mokiniui atskleisti savo potencialą;

5.1.3. tolesnį mokymąsi, stimuliuojančio grįžtamojo ryšio teikimą. Grįžtamasis ryšys turi būti konkretus ir orientuotis į mokinio atliekamą užduotį, jis turi teikti kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;

5.1.4. sąlygų mokiniams mokytis su bendraklasiais ir iš bendraklasių užtikrinimą. Mokymasis yra socialinė ir kultūrinė praktika, todėl mokiniai daug išmoksta vieni iš kitų, nes bendraudami su bendraamžiais yra atviresni, nepatiria baimės ir nerimo jausmo;

5.1.5. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą. Mokymasis yra sąmoninga mokinio veikla, todėl mokytojas turėtų aktualizuoti mokymosi turinį, padėti mokiniui atrasti asmeninę mokymosi prasmę;

5.2. **apibendrinamasis vertinimas** siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu. Apibendrinamasis vertinimas visuomet atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui. Mokyklos lygmeniu išskiriamas mokyklos vidinis ir išorinis apibendrinamasis vertinimas:

5.2.1. mokyklos vidinis apibendrinamasis vertinimas skirstomas į trumpesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokiniai atsiskaito už sutartos apimties mokymosi laikotarpį – kiekvieno mėnesio pabaigoje rašomi apibendrinantys testai lietuvių kalbos, matematikos, gamtos mokslų, visuomeninio ugdymo, šis vertinimas atsispindi mokinio pasiekimų knygelėje;

Dalykas/Data	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis/ Gegužė
Lietuvių k.								
Matematika								
Gamtos mokslai								
Visuomeninis ugdymas								
Anglų k.								
Vaiko parašas								

5.2.2. ilgesnio periodo apibendrinamasis vertinimas, kai mokytojas apibendrina ilgesnio periodo rezultatus ir įvertina mokinio darbą per pusmetį. Apibendrinamajam vertinimui naudojami pasiekimų lygiai – slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis. Mokinys, turintis sveikatos problemų, pusmečio pabaigoje gali būti pažymėta „atleista“. Tinkamai įgyvendinamas apibendrinamasis vertinimas turi:

5.2.2.1. būti prasmingu – visos suinteresuotos pusės, įskaitant mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), turi aiškiai suprasti, kokia mokymosi rezultatų prasmė, ką reiškia gauti mokymosi rezultatai, ką reikėtų daryti toliau;

5.2.2.2. atitikti švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamose bendrosiose programose suformuluotus tikslus, apibrėžiančius, ką mokiniai turi mokėti, suprasti ir gebėti atlikti naudodami įgytas žinias;

5.2.2.3. remtis kriterijais ir pasiekimų lygių aprašais. Siekdami mokinių mokymosi rezultatų palyginamumo, mokytojai turi vienodai interpretuoti pasiekimų lygių reikalavimus;

5.2.2.4. sudaryti galimybę išmokti. Mokiniais prieš atsiskaitymą, turėtų būti sudarytos sąlygos išmokti tai, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip jiems sekasi;

5.2.2.5. tikrinti mokinių mokymosi pažangą kelis kartus ir skirtingais vertinimo įrankiais; sprendimas apie mokinių gebėjimus turi būti grįstas daugiau nei vienu vertinimo būdu;

5.2.2.6. vadovautis aiškia vertinimo skale. Ji turi būti suprantama visoms suinteresuotoms pusėms. Mokykloje susitarta žymėti surinktus taškus ir klaidų skaičių patikrinamuosiuose darbuose, diktantuose, juos perskaičiuojant ir pateikiant procentine išraiška:

VERTINIMAS PROCENTINE IŠRAIŠKA

Aukštesnysis	90 % – 100 %
Pagrindinis	89 % – 70 %
Patenkinamas	69 % – 50 %
Slenkstinis	49% – 30 %
Nepatenkinamas	29% – 0 %

PASIEKIMŲ VERTINIMO KRITERIJAI

TESTAI (30 taškų)

Aukštesnysis	30 – 27 t.	90 % – 100 %
Pagrindinis	26 – 18 t.	89 % – 70 %
Patenkinamas	17 – 15 t.	69 % – 50 %
Slenkstinis	14 – 9 t.	49% – 30 %
Nepatenkinamas	8 – 0 t.	29% – 0 %

TESTAI (25 taškai)

Aukštesnysis	25 – 23 t.	90 % – 100 %
Pagrindinis	22 – 15 t.	89 % – 70 %
Patenkinamas	14 – 12 t.	69 % – 50 %
Slenkstinis	11 – 8 t.	49% – 30 %
Nepatenkinamas	7 – 0 t.	0 % – 29 %

TESTAI (20 taškų)

Aukštesnysis	20 – 18 t.	90 % – 100 %
Pagrindinis	17 – 14 t.	89 % – 70 %
Patenkinamas	13 – 10 t.	69 % – 50 %
Slenkstinis	9 – 6 t.	49% – 30 %
Nepatenkinamas	5 – 0 t.	0 % – 29 %

DIKTANTAS

Aukštesnysis	0 – 1 kl.	90 % – 100 %
Pagrindinis	2 – 3 kl.	89 % – 70 %
Patenkinamas	4 – 5 kl.	69 % – 50 %
Slenkstinis	6 - 7 kl.	49% – 30 %
Nepatenkinamas	8 ir daugiau	0 % – 29 %

30 taškų		25 taškai		20 taškų		15 taškų	
Taškai	%	Taškai	%	Taškai	%	Taškai	%
30 – 29	100	25	100	20	100	15	100
28 – 27	90	24	95	19	95	14	90
26	86	23	90	18	90	13	86
25	83	22	88	17	85	12	80
24	80	21	84	16	80	11	73
23	76	20	80	15	75	10	66
22	75	19	76	14	70	9	60
21	70	18	72	13	65	8	53
20	65	17	68	12	60	7	46
19	63	16	64	11	55	6	40
18	60	15	60	10	50	5	33
17	56	14	56	9	45	4	26
16	53	13	52	8	40		
15	50	12	48	7	35		
14	46	11	44	6	30		
13	43	10	40				
12	40	9	36				
11	36	8	32				
10	33	7	28				
9	30						
8	26						

5.2.2.7. remtis įrodymais. Pasiekimų lygiai turi būti grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per tam tikrą laikotarpį;

5.2.2.8. vertinti už tai, ką mokinys atliko, o ne už tai, ko neatliko;

5.2.3. išorinį apibendrinamąjį vertinimą organizuoja Nacionalinė švietimo agentūra, vykdanči nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimus (toliau – NMPP).

6. Mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimai organizuojami ugdymo kokybės valdymo tikslais. Nacionalinė švietimo agentūra vykdo nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimus (toliau – NMPP).

7. Vertinimas ugdymo procese apima formuojamąjį ir mokyklos vidinį apibendrinamąjį vertinimą. Mokykloje taikomos formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo praktikos palaiko mokymąsi, dera tarpusavyje ir užtikrina sąlygas visiems Aprašo 4 punkte įvardintiems vertinimo tikslams realizuoti.

III SKYRIUS MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO LYGMENYS

8. Vertinimas mokykloje įgyvendinamas mokinio, kelių mokinių, klasės, mokyklos ir nacionalinių lygmenimis, kurie dera tarpusavyje ir sudaro bendrą sistemą:

8.1. mokinio lygmuo apima mokinio konkrečių mokymosi pasiekimų įsivertinimą. Įsivertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojiui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į individualius mokinio poreikius, polinkius bei galimybes. Mokinių įsivertinimas ir ilgalaikis pažangos stebėjimas ugdo savivaldaus mokymosi gebėjimus;

8.2. kelių mokinių lygmuo apima mokinių tarpusavio įsivertinimą pagal konkrečias kompetencijas. Į(si)vertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojiui. Įsivertinimo

metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokinių tarpusavio santykius, darbo mažesnėse ar didesnėse grupėse patirtį, grupių dinamiką ir kitas svarbias porų ir / ar grupių charakteristikas;

8.3. klasės lygmuo apima mokytojo planuojamą ir įgyvendinamą mokinių pasiekimų vertinimą, siekiant visų trijų tikslų – padėti mokytis, pripažinti ir sertifikuoti rezultatus, valdyti mokymosi(si) kokybę. Mokinių pasiekimų vertinimo būdai, metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokymo(si) tikslus, konkretaus mokomojo dalyko specifiką. Siekdamas adekvataus ir veiksmingo kompetencijų vertinimo, mokytojas atsižvelgia į visos klasės ir kiekvieno mokinio poreikius, polinkius bei galimybes ir prasmingai derina visus vertinimo būdus. Mokytojai įgyvendina kompetencijomis grįstus uždavinius pasiūlydami mokiniams atlikti turiningas užduotis, atskleidžiančias kompetencijų raišką;

8.4. mokyklos lygmuo apima pedagoginės bendruomenės sukurta ir sutartą vertinimo tvarką, derančią su nacionalinio lygmens dokumentais. Siekiami diegti mokslu grįstą pažangią mokinių pasiekimų vertinimo praktiką, pedagoginės bendruomenės nariai bendradarbiaudami tobulina profesines kompetencijas, kolegialiai priima sprendimus, drauge kuria bei palaiko vertinimo kultūrą bendruomenėje;

8.5. nacionalinis lygmuo apima išorinį vertinimą, vykdomą išsilavinimui patvirtinti, bei mokymosi pasiekimų stebėseną, mokymosi duomenų analizę, išvadų darymą bei rekomendacijų teikimą siekiant geresnės ugdymo kokybės.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

9. Turiningas mokyklos gyvenimas užtikrina, kad mokiniai kompetencijas ugdomi atlikdami užduotis pamokų metu ir dalyvaudami kitose ugdomosiose veiklose. Todėl, vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

9.1. ugdant mokinių dalykų kompetencijas jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

9.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose fiksuojamos mokinių pasiekimų knygelėje.

10. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir mokyklos vidinio apibendrinamojo vertinimo būdai. Formuojamasis mokinio įgytų kompetencijų vertinimas skatina individualią pažangą ir kompetencijų ugdymą, todėl jam ugdymo procese skiriama daugiausia laiko ir dėmesio. Sukaupta informacija ir kiti mokinių įgytų kompetencijų įrodymai tam tikro mokymosi etapo pabaigoje apibendrinami pasiekimų lygiu ar rašytiniu komentaru.

11. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo siekinių link: pradedama nuo ugdymo siekinio identifikavimo ir jo suskaidymo į mažesnius žingsnius, kurie mokiniams padėtų artėti prie iš(si)kelto tikslo, po to planuojamas mokymosi turinys, numatant mokymosi užduotis ir parenkant veiklas:

11.1. ugdymo siekinių numatymas. Vadovaujantis bendrosiomis programomis ir atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius, klasės kontekstą ir mokyklos kultūrą, apibrėžiami konkretūs ugdymo siekiniai – ilgalaikiuose pamokų planuose;

11.2. mokymosi žingsnių ir požymių planavimas. Numatoma, kokie mokymosi požymiai parodys, kad mokiniai, sėkmingai įveikdami mažesnius žingsnius, kryptingai juda link užsibrėžto siekinio – ugdymo proceso metu;

11.3. mokymosi užduočių ir veiklų parinkimas. Mokinių įgytų kompetencijų ugdymo pagrindas yra prasmingos veiklos ir turtingos užduotys. Jomis laikomos probleminės, tiriamosios, analitinės, projektinės ir kt. užduotys bei veiklos. Joms įgyvendinti pasitelkiami įvairūs mokymosi šaltiniai bei aplinkos, svarstomi mokiniams aktualūs klausimai bei problemos ir mokomasi skirtingose aplinkose. Jų išdava – mokinių priimti ir praktiškai taikomi sprendimai. Tokio pobūdžio užduotys ir veiklos ugdo aukštesnio lygmens mąstymą, padeda užtikrinti dermę tarp ugdymo siekinių, mokymosi veiklų bei vertinimo.

12. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys. Tai yra mokiniui teikiama informacija apie jo pasiekimus ir mokymosi kelią ugdymo (pamokų) metu ir

dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse bei kitose mokyklos ugdomosiose veiklose. Grįžtamasis ryšys yra abipusis. Teikdami grįžtamąjį ryšį mokytojai palaiko mokinius, skatina būti atvirus, ieškoti, nebijoti klysti. Mokiniui svarbu sužinoti, ką ir kaip jam reikėtų tobulinti savo mokymosi procese, kad darytų pažangą ir gerėtų jo mokymosi pasiekimai:

12.1. grįžtamasis ryšys turi būti teikiamas įvairiomis formomis (žodžiu, raštu, neverbaline kalba) ir skatinti mokinių pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuoti mokytis;

12.2. mokykloje susitarta, kad vaikams grįžtamasis ryšys yra teikiamas sąsiuvinuose, pratybose, mokinio pasiekimų knygelėse, testų sąsiuvinuose tėvams – elektroniniame dienyne, bendrų susitikimų su vaiku tėvais ir mokytoju metu;

12.3. mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti pasitelkiamas kaupiamasis vertinimas, sudarantis galimybes kaupti išsamią informaciją apie kompetencijų pokyčius ilgesnėje laiko atkarpoje bei panaudoti ją grįžtamajam ryšiui teikti. Kaupiamasis vertinimas remiasi mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamais mokytojų patogia forma, kuriais remdamasis gali pagrįsti savo sprendimą apie galutinį apibendrintą mokinio pasiekimų vertinimą.

V SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

13. Vertinimo rezultatai naudojami pagal paskirtį, ugdymo procesui tobulinti: padėti mokytis, patvirtinti rezultatus ir išsilavinimą, stebėti ir valdyti ugdymo kokybę.

14. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga, kurio metu sukaupiama informacija naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti. Tai kokybinio pobūdžio informacija.

15. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.

16. Nacionalinių ir tarptautinių pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami mokyklos lygmens rezultatams stebėti ir ugdymo kokybei užtikrinti.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

17. Mokinių pasiekimų vertinimo esmė – padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų mokyklos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.

18. Vertinant mokinių pasiekimus laikomasi nuostatos, jog kiekvienas mokinys gali augti ir tobulėti, kai jam sudaromos jo poreikius atitinkančios sąlygos bei teikiama reikalinga pagalba.

19. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu.

20. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

20.1. vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;

20.2. ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;

20.3. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

20.4. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

20.5. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;

20.6. tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;

20.7. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

20.8. principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimasis pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;

20.9. teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;

20.10. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;

20.11. tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Vadovaudamosi šiuo Aprašu, mokykla siekia padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų mokyklos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.
